

2.4 Näyttöön perustuvat menetelmät lasten mielenterveyden tueksi lastensuojelun asiakkailta

Klo 11:00-12:15

Järjestäjä: Kasvun tuki (Suomen Mielenterveysseura, Itla - Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö)

Teema: Kasvatus tasavertaisten mahdollisuuksien luojana

Verrattuna muihin pohjoismaihin poikkeuksellisen korkea osuus lapsiväestöstä on Suomessa sijoitettu kotinsa ulkopuolelle. Aina 1990-luvun alusta saakka kasvussa oleva trendi voidaan tulkita siten, ettei perheiden psykososiaalisiin ongelmiin osata vastata oikea-aikaisesti eikä riittävän matalalla kynnyksellä. Syyt myöhäiseen puuttumiseen eivät kuitenkaan johdu tiedon puutteesta. Kansainvälisiä tutkimuksia on tehty paljon, mutta tämän tiedon levittäminen on ainakin Suomessa jäänyt vähäiseksi.

Käytöshäiriö on yksi yleisimmistä diagnooseista, joka liittyy lapsen tai nuoren laitossijoituskierteeseen. Työpajassa esitellään näyttöön perustuvia menetelmiä lasten käytöshäiriöiden hoitoon ja ennaltaehkäisyyn tutkimuksen sekä kunnille suunnatun tuoreen selvityksen valossa.

Session alussa erityisasiantuntija Aila Puustinen-Korhonen kertoo Kuntaliiton vuoden 2017 lastensuojelun kuntakyselyyn perustuen, miltä näyttää lasten mielenterveyspalvelujen saatavuus lastensuojelun asiakkailta ja miten palvelun saatavuus on muuttunut viisi vuotta sitten tehdyn kyselyn tilanteeseen verrattuna.

Piia Karjalainen, vieraileva tutkija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), kertoo seuraavaksi vanhemmuuden tuen RCT-tutkimuksesta lastensuojelun kontekstissa. Ihmeelliset vuodet -vanhemmuuden tuen ryhmämuotoinen ohjelma on suunnattu niille vanhemmille, joiden lapsella on käytöksen ongelmia tai käytöshäiriö. Tavoitteena ohjelmassa on tukea vanhempia käyttämään positiivisia, tehokkaita kasvatusmenetelmiä, lisätä vanhemman ja lapsen välistä positiivista vuorovaikutusta sekä vähentää lapsen haasteellista käyttäytymistä. Ajatuksena olisi tulosten lisäksi kertoa myös miten vanhemmat kokivat palvelun, kuinka he sitoutuivat siihen sekä myös siitä, miten tutkimus tehtiin ja mitä kokemuksia tutkimuksen tekemisestä tässä kontekstissa oli.

Käytännön esimerkin näyttöön perustuvan menetelmän käytöstä lastensuojelussa työntekijän näkökulmasta tuo Katriina Rinkinen, Kasvun tuki menetelmäkoordinaattori sekä MDFT-avainterapeutti (nimi vahvistetaan myöhemmin), jolla on kokemusta menetelmän käytöstä lastensuojelun kontekstissa. Keskustelussa he peilaavat MDFT:n (engl. Multidimensional Family Therapy) mahdollisuuksia ja haasteita lastensuojelun interventiona. Monimuotoinen perheterapia eli MDFT on nuorten (12–19 v.) päihde- ja käytösongelmien hoitoon kehitetty perhekeskeinen työmenetelmä. MDFT:ssä huomioidaan ja tehdään työtä kokonaisvaltaisesti nuoren, vanhempien, perheen ja verkoston kanssa yhden työntekijän jalkautuessa nuoren arkiseen ympäristöön. Keskustelun tarkoituksena on avata tulevaisuuden visioita MDFT:stä lastensuojelun interventiona pohjaten vuosien mittaan kertyneisiin käytännön kokemuksiin.

Puhujat:

Aila Puustinen-Korhonen, erityisasiantuntija, Kuntaliitto

Piia Karjalainen, vieraileva tutkija, THL

Keskustelu:

Katriina Rinkinen, MDFT-menetelmäkoordinaattori, Kasvun tuki, Suomen mielenterveysseura
MDFT-terapeutti lastensuojelusta